

Hoofdstuk 18

DEPTN

Minister voor Maatschappelijke Integratie,
Volksgezondheid en Leefmilieu

PUBLICQ

B116,P12248,08/08/94, 93940

TITN

Duurzame ontwikkeling. - Zoetwatervoorraden. - Gewesten. - Overleg.

TEXTQN

Hoofdstuk achttien van Agenda 21 heeft de zoetwatervoorraden als onderwerp. Dat hoofdstuk promoot een integraal waterbeheer en gaat uit van de algemene doelstelling om geschikte watervoorraden van goede kwaliteit te bewaren met handhaving van de hydrologische, biologische en chemische functies van de ecosystemen, waarbij de menselijke activiteiten zich aan de draagkracht van de natuur aanpassen en de dragers van waterverbonden ziekten worden bestreden. De actuele schaarste, vernieling en verontreiniging van zoetwatervoorraden vereisen een integrale planning en een beheer dat alle types van onderling verbonden zoetwatervoorraden omvatten en zowel kwantiteits- als kwaliteitsaspecten in ogenschouw nemen. Agenda 21 somt die bruikbare zoetwatervoorraden op.

Een van de concrete actiepunten van dat hoofdstuk is de bescherming van de kwantiteit van watervoorraden, grondwater en aquatische ecosystemen inbegrepen. Om dat te bereiken moeten de ondertekenaars van Agenda 21 geïntegreerde strategieën voor milieuvriendelijk beheer van zoetwatervoorraden en verbonden (kust)ecosystemen ontwikkelen. Hiertoe suggereert Agenda 21 een hele reeks verplichtingen en aanbevolen activiteiten, zoals :

- de aanduiding van de voorraden die in het kader van een duurzame ontwikkeling kunnen worden gebruikt en een gelijktijdige start van programma's inzake bescherming, behoud en rationeel gebruik ervan;
- de relatie tussen verdroging en de verspreiding van pollutanten nagaan;
- toepassing van programma's inzake effectieve controle en preventie van watervervuiling;
- verwezenlijking van biologische, chemische, fysische en gezondheidkundige kwaliteitscriteria voor alle watermassa's en afdwinging van de naleving van die criteria;
- uitwerking en toepassing van " best environmental practices at reasonable cost " en landbouwpraktijken om diffuse verontreiniging te voorkomen;
- bescherming van wetlands en herstel van vervuilde en aangetaste watermassa's.

Voor de uitvoering van die punten is een samenwerking tussen het federale en het gewestelijke niveau noodzakelijk.

1. In hoeverre werd al gestart met de concretisering van dat actiepunt, namelijk de bescherming van de kwaliteit en kwantiteit van watervoorraden? Welke concrete maatregelen werden al genomen?

2.

a) Werd al een begin gemaakt met de concretisering van de aangeduide verplichtingen en aanbevolen activiteiten?

b) Zo ja, welke maatregelen werden al genomen?

3.

a) Wordt voor de uitvoering van dat actiepunt overleg gepleegd

tussen de gewesten en de federale regering?
b) Zo ja, hoe verloopt dat overleg in concreto?

QUESTNUM

0523

DEPOTDAT

940630

PUBLIDAT

940808

DEPTN

Minister voor Maatschappelijke Integratie,
Volksgezondheid en Leefmilieu

PUBLICQ

B115,P12076,01/08/94, 93940

TITN

Duurzame ontwikkeling. - Zoetwatervoorraden.

TEXTQN

Hoofdstuk achttien van Agenda 21 heeft de zoetwatervoorraden als onderwerp. Dat hoofdstuk promoot een integraal waterbeheer. Daarbij wordt uitgegaan van de algemene doelstelling om de geschikte watervoorraden van goede kwaliteit te bewaren met handhaving van de hydrologische, biologische en chemische functies van de ecosystemen, waarbij de menselijke activiteiten zich aan de draagkracht van de natuur aanpassen en de dragers van waterverbonden ziekten worden bestreden. De actuele schaarsheid, vernieling en verontreiniging van zoetwatervoorraden vereisen een integrale planning en een beheer dat alle types van onderling verbonden zoetwatervoorraden omvat en zowel kwantiteits- als kwaliteitsaspecten in ogenschouw neemt. Agenda 21 somt die bruikbare zoetwatervoorraden op.

Een van de concrete actiepunten van dat hoofdstuk is de integratie van sectorale waterplanning en -beheer, met prioriteit voor het voldoen aan de basisnoden en het bewaren van ecosystemen. Om dat te realiseren vraagt Agenda 21 dat tegen 2000 doelgerichte nationale actieprogramma's zouden worden opgestart en dat geschikte institutionele structuren en wettelijke instrumenten zouden worden ingesteld en uitgewerkt. Tegen 2025 moet dat voor alle zoetwatergebieden leiden tot sectorale doelstellingen.

1. Welke concrete maatregelen nam u al om de doelstellingen van hoofdstuk 18 van Agenda 21 te verwezenlijken?

2.

a) In hoeverre werd al gestart met de opstelling van een doelgericht nationaal actieprogramma?

b) Welke maatregelen werden al genomen?

3. Werden al institutionele structuren en wettelijke instrumenten ingesteld en uitgewerkt ter integratie van sectorale waterplanning en -beheer?

CASA1

1 REPONSE NORMALE - NORMAAL ANTWOORD

PUBLICA1

B118,P12492,29/08/94, 93940

TEXTA1N

Ik heb de eer het geacht lid mee te delen dat de waterproblematiek, sinds de wetten op de hervorming van de instellingen (8 augustus 1980, 8 augustus 1988 en 16 juli 1993) uitsluitend tot de bevoegdheid van de gewesten behoort.

QUESTNUM

0516

DEPOTDAT

940621

PUBLIDAT

940801

DEPTN

Minister van Wetenschapsbeleid
en Infrastructuur

PUBLICQ

B116,P12240,08/08/94, 93940

TITN

Duurzame ontwikkeling. - Zoetwatervoorraden. - Wetenschappelijk onderzoek.

TEXTQN

Hoofdstuk achttien van Agenda 21 heeft de zoetwatervoorraden als onderwerp. Dat hoofdstuk promoot een integraal waterbeheer en gaat uit van de algemene doelstelling om geschikte watervoorraden van goede kwaliteit te bewaren met handhaving van de hydrologische, biologische en chemische functies van de cosystemen, waarbij de menselijke activiteiten zich aan de draagkracht van de natuur aanpassen en de dragers van waterverbonden ziekten worden bestreden. De actuele schaarheid, vernieling en verontreiniging van zoetwatervoorraden vereisen een integrale planning en een beheer dat alle types van onderling verbonden zoetwatervoorraden omvatten en zowel kwantiteits- als kwaliteitsaspecten in ogenschouw nemen. Agenda 21 somt die bruikbare zoetwatervoorraden op. Een van de concrete actiepunten van dat hoofdstuk is de schatting van watervoorraden en het ter beschikking stellen van de know-how voor alle landen. Tegen het jaar 2000 moet worden onderzocht hoe en door wie de berekening van watervoorraden kan worden gerealiseerd, op langere termijn moeten hiervoor diensten operationeel worden die zich baseren op meetnetten die in voldoende hoge densiteit zijn geïnstalleerd. Concreet betekent dat onder andere een intensivering van het wetenschappelijk onderzoek ter zake.

1. Welke concrete maatregelen nam u al om de doelstellingen van hoofdstuk 18 van Agenda 21 te verwezenlijken?
2.
 - a) Deed de federale regering al stappen om te onderzoeken hoe en door wie de berekening van watervoorraden kan worden gerealiseerd?
 - b) Zo ja, welke onderzoeksprojecten werden al opgezet?

3.
 - a) Zo niet, waarom ontbreekt dergelijk systematisch onderzoek?
 - b) Hoe zal die lacune worden verholpen?
4.
 - a) Werden al stappen gedaan om systematisch onderzoek op te zetten naar hoe de bestaande en nog op te bouwen know-how voor derde wereldlanden kan worden gevaloriseerd?
 - b) Zo ja, welke onderzoeksprojecten werden met dat doel al opgezet?
 - c) Welke onderzoeksprojecten worden nog gepland?

CASA1

1 REPONSE NORMALE - NORMAAL ANTWOORD

PUBLICA1

B136,P14413,16/01/95, 94950

TEXTA1N

Het geacht lid gelieve hierna mijn antwoord op zijn vragen te vinden.

1. Reeds vóór de Rio-conferentie werd door wetenschapsbeleid in het kader van verscheidene onderzoekprogramma's en -acties aandacht geschonken aan diverse aspecten van de in Agenda 21 behandelde problematiek. Wat hoofdstuk 18 in het bijzonder betreft, zijn er in de programma's Global Change en Teledetectie per satelliet projecten die aansluiten bij de in dit hoofdstuk aangehaalde onderzoeksvereisten.

In het kader van het Impulsprogramma Global Change sluiten de volgende projecten respectievelijk aan bij artikelen 18.29 a), 18.29 b) en 18.29 c) van Agenda 21:

a) Sensibiliteitsstudie van de hydrologische kringloop - Impact van de door een verdubbeling van het atmosferisch CO₂-gehalte geïnduceerde klimaatverandering.

Promotor: de heer H. Malcorps (KMI).

Doelstellingen

- Studie van de impact van de door een verdubbeling van het atmosferisch CO₂-gehalte geïnduceerde klimaatverandering op de waterbalans en op de hydrologische kringloop van een selectie van hydrografische bekkens in België.
- Het naar voor brengen van de geomorfologische en/of fyto-geografische karakteristieken die het antwoord van de bekkens bepalen. Studie van de evolutie van de watervoorraden van de bestudeerde bekkens. Indien mogelijk, veralgemening van de resultaten tot het hele Belgisch grondgebied.
- Onderzoek naar de klimatologische veranderlijken waarvan de perturbaties het meest impact hebben op de waterbalans en die daarom met de meeste nauwkeurigheid door de algemene circulatiemodellen zouden moeten gemodelleerd worden.

b) Hydrologische en biotische verstoringen ten gevolge van klimaatsverandering in laagvenen.

Promotor: professor R.F. Verheyen (Universitaire Instelling Antwerpen - Departement Biologie).

Doelstellingen

Het doel van het project is het effect van een verminderde grondwateraanvoer naar laagvenen te bestuderen. Meer bepaald wordt inzicht nagestreefd in:

- de directe effecten via de constructie van hydrologische modellen;
- de indirecte effecten via experimenteel onderzoek van de bodem;
- de effecten op de vegetatie, eveneens via experimenteel onderzoek.

Het project moet het mogelijk maken verschillende klimatologische scenario's in het algemeen en verdroging in het bijzonder, ecologisch te evalueren.

c) Global Change in het nutriëntentransport van land naar zee.

Promotor: professeur G. Billen (Université Libre de Bruxelles - Groupe de microbiologie des milieux aquatiques).

In samenwerking met professor C. Vandermotten (Université Libre de Bruxelles - Groupe d'étude pour la valorisation de l'espace rural et urbain).

Doelstellingen

- Het doel van het project is het ontwikkelen van een modelisatiewerktuig van de rivierensystemen, waarmee de werking en het transport van nutriënten geëvalueerd kan worden. De ontwikkelde modellen zullen toegepast worden voor een algemene evaluatie van de huidige toevoer van stikstof, fosfor en silicium naar de oceaan dank zij een typologie van de riviersystemen van de verschillende geografische gebieden van de wereld. Wat de gematigde systemen betreft, zullen de modellen gebruikt worden door een toekomstgerichte en retrospectieve evaluatie van de evolutieve trends van deze toever ten gevolge van het ingrijpen van de mens.

In het kader van het Onderzoeksprogramma inzake teledetectie per satelliet is onderzoek gebeurd of lopende betreffende:

a) De evaluatie van de mogelijkheden van teledetectietechnieken (radar) voor bepaling van het bodemvocht in stroomgebieden (o.a. de Zwalmstreek) met het oog op toepassingen in regionale, hydrologische en klimaatmodellen.

Promotor: professor F. De Troch - UG;

b) De toepassing van radar-satellietbeelden voor monitoring van overstromingen in het Waals Gewest.

Promotor: professor S. Dautrebande - FSAGx;

c) De realisatie van een geïntegreerd informatiesysteem omvattende numerieke kartering, verwerking van satellietbeelden en modellen ten behoeve van het beheer van de hydrologische waarnemingen in het Waals Gewest.

Promotor: professor S. Dautrebande - FSAGx.

2.

a-b) Wat Wetenschapsbeleid betreft, is in het kader van het project i.v.m. de sensibiliteitsstudie van de hydrologische kringloop (in uitvoering bij het KMI) voorzien om de evolutie van de watervoorraden in de bestudeerde bekkens te onderzoeken en, indien mogelijk de resultaten te veralgemenen voor het hele Belgische grondgebied.

3.

a) Het onderzoek ter zake op federaal vlak is beperkt tot de bovengenoemde projecten die verband houden met de globale milieu- en klimaatveranderingen, een thema waarvoor onderzoek op federaal niveau kan worden georganiseerd. Ingevolge de verdeling van de bevoegdheden inzake waterbeheer wordt aan de Gewesten de bescherming van het oppervlakte -en grondwater, evenals het beheer en het winnen van grondwater toevertrouwd. Het onderzoek gevoerd op federaal niveau is bijgevolg maar een aanvulling op de acties waarvan de organisatie aan de Gewesten toekomt.

b) Die bevoegdheidsverdeling staat een overleg tussen de betrokken auteurs, zowel op Belgisch als op internationaal vlak trouwens, niet in de weg. Het onderzoek inzake zoet water zal kunnen voortgezet of georiënteerd worden in het kader van een nieuw programma Global Change, dat het voorwerp zal uitmaken van discussies met de Gemeenschappen en de Gewesten binnen de toekomstige Federale Raad voor Wetenschapsbeleid.

c) Andere onderzoeksprojecten zullen kunnen opgenomen worden in het toekomstige programma Global Change.

4. In het kader van het Onderzoekprogramma inzake teledetectie per satelliet is onderzoek uitgevoerd inzake de hydrologische karakterisering van laaglandvalleien in West-Afrika aan de hand van satellietbeelden en inzake een geografisch informatiesysteem (GIS) met het oog op een optimaal gebruik van het beschikbaar waterpotentieel voor landbouwkundige doeleinden. (Promotor: professor S. Dautrebande - FSAGx).

In het kader van de bilaterale samenwerking zijn er plannen voor een project inzake de toepassing van ruimteteledetectie voor waterbeheersing (overstromingen, droogtes enz.) in de berg- en karstgebieden van de provincie Guizhou (China).

In het kader van het beurzenprogramma voor Centraal- en Oost-Europa zal binnenkort een Russische onderzoeker een stage van zes maanden volgen in het KMI om mee te werken aan het hierboven aangehaalde Global Change-project i.v.m. de sensitiviteitsstudie van de hydrologische kringloop.

QUESTNUM

0202

DEPOTDAT

940630

PUBLIDAT

940808